17/09/2019

Ο άγιος ιερομάρτυς Ηρακλείδιος

/ Βίοι Αγίων

Ο Άγιος Ηρακλείδιος, του οποίου την ιερά μνήμη γιορτάζει η Εκκλησία την 17η Σεπτεμβρίου, καταγόταν από το χωριό Λαμπαδού ή Λαμπαδιστός. Κατά μία εκδοχή, το χωριό αυτό βρισκόταν κοντά στο χωριό Γαλάτα της Σολέας, αν και οι σχετικές απόψεις διίστανται.

Στη Λαμπαδού (ή Λαμπαδιστό) έφθασαν οι Απόστολοι Παύλος, Βαρνάβας και Μάρκος (κατά την πρώτη τους έλευση στο νησί) και εκεί συνάντησαν τον Ιεροκλή, πατέρα του Αγίου Ηρακλειδίου. Ο Ιεροκλής ήταν ιερέας των ειδώλων, αλλά βοήθησε τους Αποστόλους να προχωρήσουν στην πορεία τους προς το «χιονώδες όρος» (το Τρόοδος), δίνοντάς τους ως οδηγό τον υιό του, του οποίου το αρχικό

όνομα ήταν Ηρακλέων. Καθ’ οδόν, ο Ηρακλέων κατηχήθηκε από τους Αποστόλους Παύλο, Βαρνάβα και Μάρκο και βαπτίσθηκε στον ποταμό Σέτραχο της Μαραθάσας και τον μετονόμασαν Ηρακλείδιο.

Από τη Λαμπαδού ξαναπέρασαν οι Απόστολοι Βαρνάβας και Μάρκος κατά τη δεύτερη έλευσή τους στο νησί (κατέπλευσαν στον Κορμακίτη και από εκεί πέρασαν από διάφορα μέρη της περιοχής Μόρφου και κατευθύνθηκαν στη Σολέα) και τον χειροτόνησαν πρώτο Επίσκοπο της Ταμασού.

Ο Άγιος Ηρακλείδιος συνέστησε την τοπική Εκκλησία της Ταμασού, όπου και διέμενε σε παρακείμενο σπήλαιο, λατρεύοντας εκεί τον Θεό με τους πιστούς της νεοσύστατης Εκκλησίας, φροντίζοντας ταυτόχρονα για την εξάπλωση του Χριστιανισμού, σ’ όλο το νησί με την καθοδήγηση των Αποστόλων.

Μετά το μαρτυρικό θάνατο του Αποστόλου Βαρνάβα, ο Ευαγγελιστής Μάρκος ενημέρωσε σχετικά τον Απόστολο Παύλο (ο οποίος βρισκόταν στην Έφεσο). Ο τελευταίος, για να ενισχύσει το ιεραποστολικό έργο στο νησί, απέστειλε τους συνεργάτες του Επαφρά και Τυχικό προς τον μοναδικό τότε Επίσκοπο της Κύπρου, τον Άγιο Ηρακλείδιο, με οδηγίες όπως καταστήσει συγκεκριμένους Επισκόπους σε διάφορα μέρη της Κύπρου. Ο Άγιος Ηρακλείδιος, ο οποίος ήταν ήδη Επίσκοπος Ταμασού μεταβαίνει στους Σόλους για να βρει τον ήδη χειροτονημένο από τον Απόστολο Μάρκο Αυξίβιο, για να τον καταστήσει εκεί Επίσκοπο. Πράγματι, συναντήθηκαν εκεί οι δύο Άγιοι και ο Ηρακλείδιος νουθέτησε σχετικά τον Αυξίβιο και του υπέδειξε πώς και πού να οικοδομήσει ναό και πώς να επιτελεί την εκκλησιαστική ακολουθία. Στη συνέχεια και βάσει των εντολών του Αποστόλου Παύλου, ο Απόστολος Τυχικός έγινε ο πρώτος Επίσκοπος Νεαπόλεως (στη Λεμεσό) και ο Επαφράς Επίσκοπος Πάφου.

Ο Άγιος Ηρακλείδιος εργάστηκε ευδοκίμως με ζήλο και φόβο Θεού στον αμπελώνα του Κυρίου. Με τις υπεράνθρωπες προσπάθειές του το μικρό ποίμνιο, που σχηματίστηκε στην αρχή γύρω του, μεγάλωνε μέρα με τη μέρα, ώστε σε λίγο καιρό η πόλη της Ταμασού να γίνει ένα περίλαμπρο χριστιανικό κέντρο. Στην αύξηση αυτή, μαζί με την αρετή και τον φλογερό ζήλο του πολύ συνέβαλε και το θαυματουργικό χάρισμα, με το οποίο πλούσια τον χαρίτωσε ο Κύριος. Αφού λοιπόν τέλεσε μεγάλα θαύματα και πολυπλασίασε το τάλαντο που του δόθηκε, απήλθε προς Κύριον, αφήνοντας διάδοχό του τον Άγιο Μνάσωνα.

Σύμφωνα με μία άλλη εκδοχή, ο Άγιος Ηρακλείδιος υπέστη μαρτυρικό θάνατο, βασανιζόμενος φρικτά από τους ειδωλολάτρες στην πλατεία της Ταμασού και τελειώθηκε δια ξίφους. Στο Συναξαριστή του Αγίου Νικοδήμου σημειώνεται ότι ο Άγιος μαρτύρησε σε φωτιά. Μια άλλη αναφορά για το μαρτύριο του Αγίου

Ηρακλειδίου ανάγεται στο τρίτο τέταρτο του δεκάτου αιώνα (Συναξάριο της Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως). Σύμφωνα, όμως, με αρχαιότερη πηγή (του 5ου ή 6ου αιώνα) που διασώζεται στον Παρισινό χειρόγραφο κώδικα 769+979 του δεκάτου τρίτου αιώνα (είναι ο βίος του Αγίου Ηρακλειδίου και του Αγίου Μνάσωνα, όπως συνεγράφη από το μαθητή τους Ρόδωνα) ο Άγιος Ηρακλείδιος «εκοιμήθη μετ΄ ειρήνης».

Γύρω στα 400 μ.Χ. πάνω από το υπόγειο σπήλαιο (ενδεχομένως το «σπήλαιο» – κατοικία που αναφέρει ο Ρόδωνας στο πιο πάνω έργο), που περικλείει τον τάφο του Αγίου κτίστηκε η Ιερά Μονή του Αγίου Ηρακλειδίου. Η μονή αυτή λειτούργησε ως ανδρική εξ αρχής, μετά από αρκετά χρόνια εγκατάλειψης, ανακαινίστηκε και επαναλειτούργησε το 1963 ως γυναικεία. Στη Μονή σώζονται η κάρα και τεμάχια των λειψάνων του Αγίου και στο ναό της κάθε Κυριακή και γιορτή πλήθη ευλαβών χριστιανών συνέρχονται από τα διάφορα μέρη της νήσου, για να παρακολουθήσουν τη θεία Λειτουργία και τις άλλες ιερές ακολουθίες, να προσκυνήσουν μ’ ευλάβεια την κάρα του Αγίου και να τονωθούν ψυχικά.

Απολυτίκιο

Ήχος γ’. Θείας πίστεως
(Ποίημα του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Χρυσοστόμου Α’)

Μέγαν εύρατο, των Ταμασέων, πόλις κήρυκα και ποιμενάρχην, της Εκκλησίας Χριστού και διδάσκαλον. Των γαρ ειδώλων την πλάνην κατήργησας, φως αληθείας κηρύξας τοις έθνεσιν. Όθεν, άγιε ιεράρχα Ηρακλείδιε, Χριστόν τον Θεόν ικέτευε, δωρήσασθαι ημίν το μέγα έλεος.

πηγή: maistorcy.com